

Мауглі

Про книгу

До книжки увійшли знані й улюблені багатьма поколіннями історії про Мауглі — годованця вовків. Повчальні та захопливі оповіді про життя дикої природи, Закони джунглів, вовчу зграю та інші народи джунглів не лише розважать, а й навчать юного читача відповідальності, вірності та принциповості. Окрім того — це ще й чудовий трамплін у захопливий світ книжок Кіплінґа, найпопулярнішого письменника Англії, Нобелівського лауреата. Для середнього шкільного віку.

Ред'ярд Д'Козеф Кінлінч

Мауглі

БОГДАНОВА ШКІЛЬНА НАУКА

© Видавництво "НК-Богдан"

ISBN 978-966-10-7624-1

Ред'ярд Кіплінг

МАУГЛІ

БРАТИ МАУГЛІ

*Спішить вночі додому Чіл,
Тріпоче Манґ крильми.
Овець-корів заперли в хлів,
Поки надворі ми.
Бо ніч — це час для дужих нас,
Для кігтів та зубів.
Почуйте знову — тим добрих ловів,
Хто джунглів закони завчив.*

(Пісня нічних джунглів)¹

Одного теплого вечора о сьомій годині на Сіонійських пагорбах Батько Вовк прокинувся після денного відпочинку. Він почувався, позіхнув та відчепірів один за одним пазурі, аби остаточно позбутися сонливості. Мати Вовчиця лежала, не спускаючи погляду з чотирьох вертких та верескливих малят. Місяць освітлював вхід до печери, де вони усі мешкали.

— Гррр! — мовив Батько Вовк. — Час знову полювати.

Він саме збирався зіскочити вниз пагорбом, коли невелика тінь з кудлатим хвостом перетнула поріг і проскавчала:

— Най щастя буде з вами, Вождю Вовків. І най щастя та міцні білі зуби будуть з вашими шляхетними дітьми, аби вони ніколи не забували голодних цього світу.

Це був шакал Табакі, лизоблюд, до якого індійські вовки ставилися з презирством, бо його метушня і плітки спричиняли сварки. А ще він жер пацюків та шматки шкіри на звалищах поселян. Одначе вони його також і боялися, бо Табакі, більш ніж будь-хто інший у джунглях, мав схильність до нападів шаленства. Під час тих нападів він утрачав страх перед будь-чим, мчав лісом і кусав усе на своєму шляху. Навіть тигр тікав і ховався, коли Табакі божеволів, адже безумство — найганебніша річ, що може охопити дикого звіра. Ми звемо це сказом, а вони називали це девані, — божевілля, — й утікали.

— Можеш зайти і глянути, — неохоче сказав Батько Вовк, — та тут немає їжі.

— Для вовка — так, — сказав Табакі. — Однак для такої слабкої істоти, як я, навіть суха кістка буде чудовим бенкетом. Хто ми є, Гідурлог, народ шакалів, аби перебирати?

Він поквапився до дальньої стіни печери, де знайшов кістку зі шматком м'яса на ній. Сів і став жваво її гризти.

— Тисяча подяк за цю чудову їжу, — сказав він, облизуючись. — Які ж чарівні шляхетні дітки! Які великі у них очі! І такі юні! Справді, я мав пам'ятати, що діти королів є мужніми від самого народження.

Табакі чудово знав, що немає гіршого знаку, як хвалити дітей просто в очі. Та йому було приємно бачити, як ніяковіють Мати Вовчиця і Батько Вовк.

Табакі спокійно сидів, радіючи зі своїх злих пустощів, а потім злостиво кинув:

— Шир-Хан Великий змінює свої мисливські землі. Він полюватиме серед цих пагорбів до наступного місяця, так він мені сказав.

Шир-Хан був тигром, який жив біля річки Вайнгунга, за двадцять миль звідси.

— Він не має права! — розізлився Батько Вовк. — За Законом джунглів у нього немає права змінювати свою територію без належного попередження. Він розлякає усю здобич на десяток миль навколо, а я... я й так мушу полювати за двох у ці дні.

— Його матір не просто так назвала його Лунґрі, що значить «Кульгавий», — тихо сказала Мати Вовчиця. — Він був кульгавий на одну ногу від народження. Через це він може вбивати тільки людську худобу. І тепер мешканці Вайнгунґи люті на нього, тож він вирішив прийти сюди і розлютити ще й наших поселян. Вони нищитимуть ліс, полюючи на нього, а він буде вже далеко. А ми та наші діти будемо змушені утікати, коли все охопить полум'я. Справді, ми дуже вдячні Шир-Хану!

— Чи маю я передати йому вашу вдячність? — запитав Табакі.

— Геть! — клацнув зубами Батько Вовк. — Забирайся і полюй зі своїм господарем. Ти забагато нашкодив, як для однієї ночі.

— Йду, — тихо сказав Табакі. — Он серед гущавини внизу чутно його гарчання. Я міг вам нічого й не розповідати...

Батько Вовк прислухався — і внизу, в долині, що спускалася до невеликої річки, він справді почув сухе, розлючене, хрипке і монотонне ревіння тигра, якому не вдалося нічого спіймати і який не переймався тим, що про це дізнаються усі джунглі.

— Дурень! — сказав Батько Вовк. — Починати нічну роботу таким галасом! Чи він думає, що наші олені схожі на дебелих биків Вайнгунгі?

— Тихше. Не на бика і не на оленя полює він цієї ночі, — сказала Мати Вовчиця. — Це людина.

Рик змінився на лунке гарчання. Цей шум спантеличував дроворубів та циган, що спали просто неба, і часто змушував їх бігти просто у пащу тигра.

— Людина! — сказав Батько Вовк і вищирив свої білі зуби. — Тьху! Невже мало жуків та жаб біля водойм? Нащо полювати на людину, ще й у наших землях!?

Закон джунглів, який не дає безпричинних вказівок, забороняє усім звірам їсти людей, хіба щоб показати дітям, як убивати. Та й тоді звір має полювати далеко за межами мисливських земель своєї зграї чи племені. Справжня причина цього криється у тому, що вбивство людини означало, рано чи пізно, появу білих людей на слонах і з рушницями, та сотень коричневих людей з гонгами, ракетами та смолоскипами. А це приносило лихо для кожної істоти у джунглях. Іншою причиною було те, що звірі вважали людей найслабшими і найбеззахиснішими серед усіх живих істот, тож полювати на них було не варто заходу. Звірі також казали, і це було правдою, що людожери швидко стають хворими і беззубими.

Гарчання стало гучнішим і завершилося розкотистим «Гррр!», що знаменувало атаку тигра.

Однак потім прозвучало виття Шир-Хана, зовсім нетигряче виття.

— Він схибив, — сказала Мати Вовчиця. — Що би це значило?

Батько Вовк вибіг на кілька кроків і почув тигра, який люто гарчав, продираючись крізь хащі.

— У дурня вистачило клепки стрибнути у вогонь табору дроворубів. Напевне, обпік лапи, — буркнув з іронією Батько Вовк. — Табакі з ним.

— Щось піднімається пагорбом, — Мати Вовчиця нашорошила одне вухо. — Приготуйся.

Кущі в гущавині зашелестіли — і Батько Вовк присів, готовий до стрибка. Потім, якби ви могли спостерігати, то побачили б одну з найпрекрасніших речей у світі — вовка, який змінив свій намір. Він відштовхнувся від землі до того, як побачив, на кого стрибає, а потім спробував зупинитися. У результаті він злетів просто вгору на чотири чи п'ять футів, а потім спритно приземлився майже там само, звідки стрибав.

— Людина! — клацнув він зубами. — Людське маля. Дивись!

Перед ним, тримаючись за низьку гілку, стояло голе засмагле маля, що ледь могло ходити. Найслабша і найменша істота, яка коли-небудь потрапляла у вовчу печеру вночі. Малюк глянув на морду Батька Вовка — і засміявся.

— Це людське маля? — запитала Мати Вовчиця. — Ніколи жодного не бачила. Принеси його сюди.

Вовки звикли обережно переносити своїх дитинчат і можуть, якщо необхідно, взяти у зуби яйце та не розтрити його. Тож щелепи Батька Вовка схопили дитя за спину так, що навіть не дряпнули шкіру, і за мить хлопчик уже лежав серед вовченят.

— Яке маленьке! Зовсім голе, але ж яке сміливе! — м'яко сказала Мати Вовчиця.

Дитя розштовхало вовченят, аби дістатися теплої шкіри вовчиці.

— Ого! Він їсть разом з іншими. А це ж дитинча людини! Чи існував коли-небудь вовк, який міг похизуватися, що серед його малюків була людина?

— Доводилося чути про подібні речі, але не в нашій зграї і не в наш час, — сказав Батько Вовк. — Він зовсім безволосий, і я можу вбити його однією лапою. Та поглянь, він дивиться на нас і не боїться.

Місячне світло зникло зі входу до печери, а натомість туди протиснулася велика квадратна голова та плечі Шир-Хана. Табакі крутився позаду і пищав:

— Мій володарю, мій володарю, воно зайшло сюди!

— Шир-Хан робить нам велику честь, — сказав Батько Вовк, хоча в очах його була злість. — Що Шир-Хан бажає?

— Мою здобич. Людське щеня рухалося сюди, — сказав Шир-Хан. — Його батьки втекли. Віддайте його мені.

Шир-Хан дійсно потрапив до вогнища дроворубів, як і казав Батько Вовк, й був дуже лютий через біль в обпечених лапах. Та Батько Вовк знав, що вхід до печери завузький для тигра. Навіть при широкому вході його плечі й лапи були затиснуті, як у людини, якій би заманулося боротися в бочці.

— Вовки — вільний народ, — сказав Батько Вовк. — Вони отримують накази від вождя Зграї, а не від смугастих убивць худоби. Людське дитинча наше, тільки ми можемо його вбити. Якщо захочемо.

— Захочете чи не захочете! Що за балачки? Вбитий бик не позбавить мене належних мені прав! Це кажу я, Шир-Хан!

Рев тигра наповнив печеру, як грім. Мати Вовчиця струснула з себе вовченят і випрямилася, а її очі, як два зелені місяці у пільмі, зустрілися з палаючими очима Шир-Хана.

— А я, Ракша, що значить Демон, відповідаю! Людське дитя моє, Лунгрі! Хлопчик не буде вбитий. Він житиме і бігатиме зі Зграєю, і полюватиме зі Зграєю. І зрештою, мисливцю на голих малюків, жабоїде та рибовбивце, він уполює тебе! А тепер забирайся звідси, бо, бачить великий олень, самбур, якого я вбила (зморену худобу я не їм), ти повернешся до своєї матінки, обпечений звіре, кульгавішим, ніж народився! Геть!

Батько Вовк здивовано спостерігав за цим. Він уже майже забув час, коли завоював Матір Вовчицю у чесній битві з п'ятьма іншими

вовками, коли вона ще бігала зі Зграєю і коли її називали Демоном не для красного слівця. Шир-Хан міг би виступити проти Батька Вовка, але він не міг встояти проти Матері Вовчиці. Тут вона мала повну перевагу рідної оселі і билася б до смерті. Тож він із гарчанням позадкував із печери, а коли вийшов, то вигукнув:

— Кожен пес гавкає на своєму подвір'ї! Ми ще побачимо, що скаже Згряя на це плекання людських щенят. Воно моє, і рано чи пізно опиниться у моїх зубах, ви, хвостаті злодії!

Мати Вовчиця повернулася до малят, важко дихаючи. Батько Вовк мовив до неї серйозно:

— Шир-Хан правду каже. Маля доведеться показати Зграї. Ти все ще хочеш залишити його?

— Залишити! — вона задихнулася від обурення. — Він прийшов голий, вночі, самотній і дуже голодний. І він не злякався! Дивись, він уже відштовхнув одного з моїх малих. А той кульгавий м'ясник хотів убити його і втекти до Вайнгунгі, тоді як поселяни будуть полювати у всіх наших землях задля помсти! Залишити? Безперечно, я його залишу. Лежи тихо, маленька жабко. Ти Мауглі, бо Мауглі, тобто Жабкою, назву я тебе. Прийде час

і ти полюватимеш на Шир-Хана, як він полював на тебе.

— Але що скаже наша Згряя? — пробурмотів Батько Вовк.

Закон джунглів твердить, що кожен вовк після одруження може полишити Зграю, до якої належав. Та щойно його вовченята будуть достатньо дорослі, аби стояти на власних ногах, він має відвести їх на Раду Зграї, яка зазвичай збирається кожного повного місяця. Це необхідно, аби інші одноплемінники могли впізнати їх. Після цієї перевірки вовченята можуть вільно бігати де завгодно, і доки вони не вполюють свою першу здобич, жоден вовк Зграї не має права чіпати їх. Убивцю вовченята карали на горло, якщо могли знайти, і якщо подумати, то це справедливо.

Батько Вовк дочекався, доки його малі набігалися, а потім у ніч зустрічі Зграї узяв їх, Мауглі та Матір Вовчицю на Скелю Ради — пагорб, вкритий каменями і валунами, де могли сховатися сотні вовків.

Акела, великий сірий Самотній Вовк, який був ватажком Зграї через свою силу та спритність, лежав на уламку скелі, а під ним сиділо більше сорока вовків різного віку та кольору. Від сивих ветеранів, які могли самотужки здолати бика, до молодих чорних тріліток, які лише думали, що можуть. Самотній Вовк очолював їх уже рік. Він двічі потрапляв до пасток на вовків, також одного разу люди побили його до смерті і лишили помирати. Тож він добре знав, на що здатні люди... На Скелі було зовсім небагато розмов. Вовчєнята крутилися у центрі кола, де сиділи їхні матері і батьки. До кожного малого один за одним тихо підходили дорослі вовки, пильно на нього дивилися і безшумно поверталися на місце. Іноді матір виштовхувала свого малюка подалі під місячне світло, аби впевнитися, що його не пропустили. Акела гучно промовляв зі своєї скелі:

— Ви знаєте закон! Ви знаєте закон! Дивіться добре, вовки!

Стурбовані матері підхоплювали заклик:

— Дивіться... Дивіться добре, вовки!

Нарешті, — шерсть на шиї Матері Вовчиці наїжачилася, коли прийшов час, — Батько Вовк виштовхнув «Мауглі Жабєня», як вони його назвали, у центр. Малюк усівся там, засміявся, і став бавитися галькою, що зблискувала у місячному світлі.

Акела навіть не підняв голову зі своїх лап, а тільки продовжив монотонний заклик:

— Дивіться добре!

Приглушений рев пролунав із-за скель. Це був голос Шир-Хана:

— Щєня моє. Віддайте його мені. Нащо Вільному Народу здалося людське щєня?

Акела навіть не повів вухом. Він сказав лише:

— Дивіться добре, вовки! Що би робив Вільний Народ, якби не закони, які завжди вберігали Вільний Народ? Дивіться добре!

Серед вовків прокотилося гарчання, а один молодий чотирирічний вовк повторив Шир-Ханове питання до Акели:

— Нащо Вільному Народу здалося людське щєня?

Закон джунглів твердить, що коли виникають сумніви щодо прийняття маляти Зграєю, то за нього мають заступитися щонайменше двоє членів Зграї, які не є матір'ю і батьком малого.

— Хто заступиться за це маля? — запитав Акела. — З-поміж Вільного Народу хто заступиться?

Більше жодного звуку не пролунало. Мати Вовчиця зрозуміла, із ким у неї буде наступна бійка, якщо справа дійде до цього.

Однак потім подав голос іще один звір, якому дозволялося бути присутнім на Раді Зграї. То був Балу, сонливий коричневий ведмідь, який вчив молодих вовків Закону джунглів. Старий Балу, який міг приходити і йти куди завгодно, бо їв він лише горіхи, корінці та мед, піднявся зі свого місця позаду і проревів:

— Людське маля... людське маля? — мовив він. — Я заступлюся за людське маля. Немає шкоди у людському маляті. Я не вмію гарно балакати, але я кажу правду. Нехай хлопчик бігає зі Зграєю, нехай стане одним із нас. Я вчитиму його.

— Нам треба ще когось, — сказав Акела. — Балу заступився, а він вчитель для наших малят. Хтось говоритиме, крім Балу?

Чорна тінь зісковзнула у коло. Це була Багіра, чорна кішка з роду Пантер, повністю темна, немов чорнило, хоч і з плямами пантери, що ледь відсвічували на світлі, як шовк. Усі знали Багіру і ніхто не бажав опинитися на її шляху. Вона була така ж спритна, як і Табакі, така ж міцна, як дикий бик, і така ж відчайдушна, як поранений слон. Та вона мала дуже м'який голос, схожий на дикий мед, що скрапує з дерева, і шерсть, м'якшу за пух.

— О, Акело, і ви, Вільний Народе, — промуркотіла вона. — У мене немає прав на ваших зборах, але Закон джунглів твердить: якщо є сумніви стосовно нового маляти, і якщо це не пов'язано із вбивством, життя цього малого можна викупити.

І Закон замовчує, хто може чи хто не може заплатити цю ціну. Чи я права?

— Так! Так! — вигукнули молоді вовки, які були завжди голодні. — Слухайте Багіру. Маля слід викупити. Це Закон.

— Я знаю, що не маю права говорити тут, тому запитую вашого дозволу.

— Говори, — вигукнуло двадцять голосів.

— Убити голе маля — це сором. Однак, коли він підросте, це вже буде чесно. Балу говорив на його захист. Тепер, до слів Балу, я бажаю додати одного бика, ще й тлустого бика, щойно вбитого не більше ніж за мілью звідси. Якщо ви приймете людське маля згідно Закону. Що скажете?

Одразу здійнявся галас:

— Яка різниця? Він загине під зимовими дощами. Він згорить на сонці. Яку шкоду голе жабеня може завдати нам? Нехай бігає зі Зграєю. Де бик, Багіро? Ми приймаємо людське маля.

Після цього пролунав глибокий рик Акела:

— Дивіться добре, дивіться добре, вовки!

Мауглі все ще був глибоко зацікавлений камінчиками і не звертав уваги на вовків, що підходили до нього один за одним і пильно дивилися. А за мить вони всі вже побігли униз пагорбом за мертвим биком. Залишилися тільки Акела, Багіра, Балу та нові батьки Мауглі. Шир-Хан усе ще ревів у глибині ночі, він був страшенно лютий, що Мауглі не віддали йому.

— О, гарно ревеш, — мовила Багіра з-під своїх бакенбардів. — Та прийде час, коли ця гола істотка змусить тебе ревіти зовсім іншу мелодію. Або ж я зовсім не знаю людей.

— Гарно зроблено, — сказав Акела. — Люди і їхні малюки дуже розумні. Він може знадобитися свого часу.

— Правильно. Це допомога у потрібний час. Бо ж ніхто не може сподіватися керувати Зграєю вічно, — сказала Багіра.

Акела не відповів. Він роздумував про час, який приходить до ватажка кожної Зграї, коли сила залишає його. Він стає усе слабшим, аж доки вовки не вбивають його і не обирають нового лідера. Який теж свого часу буде вбитий...

— Забирай малюка, — сказав Акела Батькові Вовку, — і муштруй як одного з Вільного Народу.

Ось так Мауглі увійшов до Сіонійської вовчої Зграї за ціною бика та завдяки доброму слову Балу.

Тепер доведеться пропустити десять-одинадцять років, бо якщо описувати усі цікавинки про життя Мауглі серед вовків, то знадобиться багато книг. Він зростав із вовчятами, хоча вони, звичайно, вирости дорослими вовками ще коли він лишався дитиною. Батько Вовк вчив його звичаям вовків та знакам джунглів, доки кожен шелест трави, кожен подих теплого нічого вітру, кожен вигук сови високо вгорі, кожна подряпина кажанячих пазурів на корі дерева та кожен сплеск маленької рибки у ставку не означав для нього так багато, як щоденна робота в офісі означає для ділової людини. Коли він не вчився, то сидів на сонці і спав, і їв, а тоді знову спав. Коли він почувався брудним або спітнілим, він плавав у лісових ставках. Коли йому хотілося меду (Балу розказав йому, що мед і горіхи такі ж смачні, як і м'ясо), він дерся на дерево і діставав його — цьому його навчила Багіра. Велетенська чорна кішка могла лежати на гілці та промовляти: «Давай, Малий Братику». Спершу Мауглі чіплявся за гілки, мов лінивцеві, але згодом він міг стрибати між деревами не гірше за мавпу. Він також отримав своє місце на Скелі Ради, коли збиралася Зграя. Там він звернув увагу: коли пильно дивитися на будь-якого вовка, той опускає очі. Його це розважало і він частенько так чинив. Часом Мауглі діставав довгі колючки з подушок вовчих лап, адже вовки завжди сильно страждали від скабок і шпичаків. Вночі він спускався пагорбом до оброблених земель і з цікавістю розглядав поселення у їхніх хатинах. Однак він не довіряв людям, бо Багіра показала йому квадратний ящик із входом, так хитро схований у джунглях, що Мауглі мало не зайшов до нього. Багіра розповіла йому, що це людська пастка. Більш за все хлопчина любив ходити з пантерою углиб темних гущавин лісу, аби проспати дрімотний день, а вночі подивитися, як Багіра полює. Та полювала на всіх підряд, коли почувалася голодною, так само робив і Мауглі, але за одним винятком. Щойно хлопчина підріс достатньо, аби щось розуміти, Багіра пояснила, що йому не можна чіпати худобу, бо він був викуплений для Зграї ціною життя бика.

— Усі джунглі твої, — сказала Багіра. — Ти можеш вбивати будь-кого, на кого стачить твоєї майстерності та сили. Та заради бика, яким було викуплене твоє життя, ти ніколи не повинен вбивати чи їсти худобу, ні малу, ні стару. Такий Закон джунглів.

Мауглі чесно скорився.

І він зростав сильним хлопцем, яким тільки міг зростати той, хто не вчить нічого, окрім премудростей полювання, і не думає ні про що, окрім як про здобуття їжі.

Мати Вовчиця сказала йому раз чи двічі, що Шир-Хан — це істота, якій не можна довіряти. І що колись Мауглі доведеться його вбити. І хоча молодий вовк запам'ятав би цю пораду назавжди, Мауглі забув її, бо був лише хлопчиком, хоч і назвав би себе вовком, якби міг говорити якоюсь із людських мов.

Шир-Хан у той час продовжував бродити джунглями. Акела постарішав і став слабшим, а кульгавий тигр завів собі друзів серед молодих вовків Зграї, які слідували за ним через об'їдки, що він їм лишав. Акела б ніколи цього не дозволив, якби він міг повернути свій авторитет до належного рівня. Шир-Хан лестив їм і напучував, що негоже таким сильним юним мисливцям підкорятися помираючому вовку та людському дитинчаті.

— Мені говорять, — казав Шир-Хан, — що на Раді ви не зважуєтеся поглянути йому в очі.

Від цих слів молоді вовки гарчали і наїжачувалися.

Багіра, котра усюди мала очі та вуха, знала дещо про це і попереджувала Мауглі, що рано чи пізно Шир-Хан уб'є його. Мауглі тільки сміявся і відповідав:

— У мене є Зграя, і ти, і Балу, хоч він і лінивий, та зможе дати пару стусанів за мене. Чого мені боятися?

Одного спекотного дня Багірі спало на думку дещо, народжене з раніше почутого. Можливо, це Іккі дикобраз розповів їй. Коли вони зайшли глибоко у джунглі, а хлопчик лежав на чудовій чорній шерсті пантери, Багіра сказала:

— Малий Братику, як часто я говорила тобі, що Шир-Хан твій ворог?

— Так багато разів, як плодів на тій пальмі, — сказав Мауглі, який, природно, не вмів рахувати. — Що з того? Я хочу спати, Багіро. Шир-Хан — це просто пишний хвіст та гучні балачки, ніби павич Мо.

— Немає вже часу, щоби спати. Балу знає це.

Я знаю це. Зграя знає це. І навіть найдурніший лісовий олень знає. Табакі мав і тобі сказати.

— Та ну! — сказав Мауглі. — Табакі вже давно приходив до мене і грубіянив, що я голе людське дитя і ні до чого не годжуся. Та я спіймав Табакі за хвіст і погойдав кілька разів на пальмі, аби навчити кращих манер.

— Це була дурість, бо Табакі вміє чинити лихо. І він розповів тобі справді важливі речі. Розплющ очі, Малий Братику. Шир-Хан не зважиться вбити тебе у джунглях. Та пам'ятай, Акела дуже старий і скоро прийде час, коли він не зможе полювати і перестане бути ватажком. Багато вовків, які оглядали тебе на Раді вперше, вже теж старі. А молоді вовки вірять, як Шир-Хан їх навчив, що людському дитинчаті не місце у Зграї. Мине зовсім мало часу — і ти станеш людиною.

— І що, людина не може бігати зі своїми братами? — запитав Мауглі. — Я народився у джунглях. Я дотримувався Закону джунглів і не було вовка з нашої Зграї, у якого я не діставав скабок із лап. Вони точно мої брати!

Багіра повністю розпрямилася і примружила очі:

— Малий Братику, — сказала вона, — помацай під мою щелепою.

Мауглі підняв свою сильну засмаглу руку і під шовковим підборіддям пантери, де могутні м'язи були вкриті лискучою шерстю, хлопчик відчув маленьку лису пляму.

— Ніхто у джунглях не знає, що я, Багіра, ношу цей знак. Знак нашійника. Маленький Братику, я була народжена серед людей, і серед людей померла моя матір — у клітці, в королівському палаці Удейпоре. Саме тому я заплатила ціну за тебе на Раді, коли ти був маленьким

голим малям. Так, я теж народилася серед людей. У дитинстві я не бачила джунглів. Люди годували мене через ґрати із залізної миски, доки однієї ночі я не відчула, що я — Багіра, Пантера, а не чиясь забавка. Я розбила слабкий замок одним ударом своєї лапи і звільнилася. І саме тому, що я так добре вивчила у людей, я стала страшнішою за Шир-Хана у джунглях. Чи не так?

— Так, — сказав Мауглі. — Усі в джунглях бояться Багіру. Усі, крім Мауглі.

— Ох, ти справді людське дитинча, — дуже ніжно сказала Багіра. — І так само, як я повернулася до своїх джунглів, ти маєш, зрештою, повернутися до людей. До людей, які і є твоїми братами. Якщо тебе не вб'ють раніше на Раді.

— Але чому... Чому хтось бажає вбити мене? — запитав Мауглі.

— Глянь на мене, — сказала Багіра — і Мауглі пильно подивився у її очі. Велика пантера опустила голову за хвилину.

— Ось чому, — сказала вона, соваючи лапою по листю. — Навіть я не можу дивитися тобі в очі, а я була народжена серед людей, і я люблю тебе, Малий Братуку. Інші ж ненавидять тебе, бо їхні очі не витримують твого погляду. Бо ти розумний. Бо ти витягував скабки з їхніх лап. Бо ти — людина.

— Я не знав цього, — понуро мовив Мауглі і насупив свої густі чорні брови.

— Що говорить Закон джунглів? Спершу бий, а потім говори. Ти надміру завбачливий, вони здогадаються, що ти людина. Будь мудрим. Чує моє серце, що коли Акела схибить на полюванні, — а з кожним разом йому все важче вбити здобич, — Зграя обернеться проти нього і проти тебе. Вони зберуть Раду на Скелі, а потім... а потім... Я знаю! — сказала Багіра і підвелася. — Ти маєш спуститися униз, до людських хатин у долині, й узяти трохи Червоних Квітів, які вони там вирощують. І тоді, коли прийде час, ти станеш сильнішим за мене, за Балу чи за будь-кого іншого зі Зграї. Здобудь Червону Квітку.

Червоною Квіткою Багіра називала вогонь, бо жодна істота у джунглях не зважується називати його справжню назву. Кожен звір

живе у смертельному страхові перед полум'ям й вигадує сотні способів описати його.

— Червоні Квіти? — спитав Мауглі. — Вони ростуть поруч із їхніми хатинами уночі. Я можу трохи дістати.

— Оце говорить людське дитинча, — гордо мовила Багіра. — Пам'ятай, що вони ростуть у невеликих горщиках. Візьми один обережно і тримай при собі, доки він знадобиться.

— Добре! — сказав Мауглі. — Я піду. Та чи ти впевнена, моя люба Багіро, — він почухав рукою розкішну шию пантери і зазирнув у великі очі, — чи ти впевнена, що це все чинить Шир-Хан?

— Впевнена у цьому, як у Зламаному Замку, що звільнив мене, Малий Братику.

— Тоді, присягаюся биком, який викупив мене, я змушу Шир-Хана сповна заплатити за все це, або ж і більше, — сказав Мауглі — та й побіг собі.

— Це людина. Це цілковито людина, — сказала Багіра сама до себе, знову вмоцнюючись. — Ох, Шир-Хане, не було гіршого полювання у тебе, аніж оце полювання на жабку десять років тому!

Мауглі швидко біг усе далі крізь ліс і на душі йому було неспокійно. Він прибіг до печери, важко дихаючи, і подивився униз на долину. Молодих вовків не було вдома, тільки Мати Вовчиця лежала углибині печери і за подихом зрозуміла, що щось хвилює її жабеня.

— Що трапилося, сину? — запитала вона.

— Та Шир-Хан щось розбалакався, — кинув він назад. — Я полюватиму серед ораних земель сьогодні.

І Мауглі подерся униз крізь чагарі до струмка. Там він завмер, бо почув крики Зграї на полюванні, почув рев упольованого самбура і пирхання переслідуваної здобичі. Потім почулися люті й неприємні завивання молодих вовків:

— Акело! Акело! Нехай Самотній Вовк покаже свою силу. Дорогу ватажку Зграї! Стрибай, Акело!

Самотній Вовк стрибнув і... втратив свою владу. Мауглі почув, як клацнули його зуби у повітрі, а потім пролунало скавчання, коли

самбур ударив його своїми копитами.

Більше не можна було чекати — і Мауглі кинувся уперед. Пронизливі крики позаду нього стихли, коли він добіг до земель поселян.

— Багіра казала правду, — важко видихнув хлопець, коли сховався у сіні під вікном однієї хатини. — Завтра буде вирішальний день і для Акели, і для мене.

Потім він притулив обличчя до вікна і подивився на вогонь у грубі. Він побачив, як дружина землероба піднялася і згодувала полум'ю шматки кори. А коли прийшов ранок із білим та холодним туманом, Мауглі побачив, як людська дитина взяла плетений горщик, обмазаний зсередини землею, наповнила його шматочками тліючого вугілля і вийшла доглядати за коровами у хліву.

— Це й усе? — здивувався Мауглі. — Якщо дитинча може це зробити, то тут нічого боятися.

Тож він вибіг з-за рогу будинку просто на малого хлопчика, вихопив горщик з його рук та зник у тумані, перш ніж малий заплакав з переляку.

— Він дуже схожий на мене, — сказав Мауглі і подув у горщик, як це робила жінка. — Ця штука помре, якщо я її не годуватиму.

І він укинув туди гілки та суху кору. На півдорозі до вершини пагорба він зустрів Багіру, на шерсті якої ранкова роса зблискувала, буцім місячні камінчики.

— Акела схибив, — сказала пантера. — Вони збиралися вбити його минулої ночі, але їм також потрібен ти. Вони шукають тебе на пагорбі.

— Я був на ораних землях. Я готовий. Дивись! — Мауглі підняв горщик з вогнем.

— Чудово! Я бачила, як люди кидають сухі гілки у цю штуку, а потім Червона Квітка розквітає на повну силу. Ти не боїшся?

— Ні. Чому я маю боятися? Я пригадую зараз, — і це не сон, — як я, ще коли не був вовком, лежав біля Червоної Квітки, а вона була тепла і приємна.

Увесь той день Мауглі сидів у печері і підтримував вогонь у горщику. Він кидав у полум'я сухі гілки і спостерігав, як вони після цього

виглядають. Хлопець знайшов гілку, яка припала йому до вподоби, й увечері, коли Табакі прийшов до печери і грубо сказав, що на нього чекають на Скелі Ради, він розсміявся так, що Табакі втік. Тоді Мауглі пішов на Раду, не припиняючи сміятися.

Акела, Самотній Вовк, лежав поруч зі своєю скелею, що означало: місце ватажка вільне. Шир-Хан зі своїми молодими вовками вільно ходив туди-сюди із задоволеним виглядом. Багіра лежала поруч з Мауглі, а казанок з вогнем був між колінами хлопця. Коли усі зібралися, Шир-Хан почав говорити — небачена річ, доки Акела був їхнім лідером.

— Він не має права, — прошепотіла Багіра. — Скажи це. Він боягуз, він злякається.

Мауглі скочив на ноги.

— Вільний Народе, — вигукнув він. — Хіба Шир-Хан є ватажком Зграї? Який стосунок тигр має до нашого лідерства?

— Місце ватажка вільне і мене попросили говорити, — почав Шир-Хан.

— Хто просив? — запитав Мауглі. — Чи ви усі шакали, що ластитеся до цього мисливця на беззахисну худобу? Лідерство у Зграї — це справа самої лише Зграї.

Звучали різні вигуки, і «Тихо, ти, людське щеня!», і «Нехай говорить. Він дотримується нашого Закону», але зрештою прогрімів голос старших вовків: «Нехай говорить Мертвий Вовк». Після того, як ватажок Зграї схибив на полюванні, його стали називати Мертвим Вовком, бо жити йому залишилося ой як мало...

Акела стомлено підвів свою стару голову:

— Послухай, Вільний Народе, і ви теж, шакали Шир-Хана. За двадцять сезонів, що я водив вас на полювання, жодного разу ніхто не втрапив у пастку і не був скалічений. Тепер я схибив. Ви знаєте, як це було зроблено. Ви знаєте, як ви підвели мене до незагнаної здобичі, аби показати мою слабкість. Це було дотепно. Ви маєте право вбити мене просто зараз, тут, на Скелі Ради. Тож я питаю, хто підійде

покінчити із Самотнім Вовком? За Законом джунглів я маю право вимагати, аби ви підходили по одному, по черзі.

Запала тиша, бо жоден вовк не хотів зійтися з Акелою у смертельному двобої. Тоді Шир-Хан проревів:

— Ач! Чого перейматися цим беззубим дурнем? Він приречений померти! А от людське щеня занадто довго живе серед вас. Вільний Народ, щеня було моє від самого початку. Віддайте його мені. Я стомився від цього безглуздя, коли людина є членом Зграї. Десять сезонів він турбував джунглі. Віддайте його мені, або ж я буду завжди полювати на цих землях, а вам і кістки не віддам. Мауглі — людина, людське щеня, і до мозку моїх кісток я ненавиджу його!

Тоді більш як половина Зграї заревіла:

— Людина! Людина! Який стосунок людина має до нас? Нехай забирається до свого дому.

— Й оберне увесь народ поселень проти нас? — запротестував Шир-Хан. — Ні, віддайте його мені. Він людина, і жоден з нас не може дивитися йому в очі.

Акела підвів свою голову і сказав:

— Він їв нашу їжу. Він спав із нами. Він грався з нами. Він не порушив жодного слова із Закону джунглів.

— А ще я заплатила за нього бика. Цінність бика невелика, але честь Багіри — це те, за що вона готова битися, — сказала Багіра своїм м'яким голосом.

— Бик сплачений десять років тому! — загарчала Згряя. — Чого ми маємо перейматися кістками десятирічної давнини?

— А своїм словом? — запитала Багіра, оголивши свої білі зуби. — Ви ж Вільний Народ!

— Жодне людське щеня не може бігати з Народом Джунглів, — завив Шир-Хан. — Віддайте його мені!

— Він наш брат у всьому, крім крові, — Акела провадив далі, — а ви хочете його вбити тут! По правді, я жив занадто довго. Дехто з вас став пожирачем худоби, а про інших я чув, що Шир-Хан навчив вас пробиратися вночі до поселень, аби хапати дітей поселян. Тож я знаю,

що ви боягузи, тому і кажу це для боягузів. Немає сумнівів, що я маю померти, і моє життя не має ціни, інакше я би запропонував його в обмін на місце для людського малого. Та заради честі Зграї, — речі, про яку ви почали забувати без ватажка, — я обіцяю, що якщо ви відпустите людське дитинча додому, я не буду, коли прийде час, вищиряти свої зуби проти вас. Я помру без боротьби. Це збереже для Зграї щонайменше три життя. Більшого я зробити не можу, але якщо ви погодитесь, то я убережу вас від сорому, який впаде на вас за вбивство безборонного брата, що потрапив до Зграї згідно Закону джунглів.

— Він людина... людина... людина! — гарчала Зграя. І більшість вовків почали збиратися навколо Шир-Хана, чий хвіст від радості піднявся.

— Тепер все у твоїх руках, — сказала Багіра до Мауглі. — Нам не лишається нічого, окрім як битися.

Мауглі підвівся, простягнув руки, тримаючи горщик, а тоді обернувся обличчям до Ради. Він був несамовитий через гнів і скорботу, адже вовки ніколи не говорили йому, як вони його ненавидять.

— Слухайте! — вигукнув він. — Нема потреби у цьому собачому базіканні. Ви так часто говорили мені сьогодні, що я людина, хоча я міг би бути вовком з вами до кінця життя. Що ж, тепер я відчуваю, що ваші слова — правда. Тож я більше не називаю вас моїми братами, а тільки саґами, тобто собаками, як вас звать люди. Що б ви робили чи не робили — це нічого не змінить. Питання стосується мене і, щоб ми краще все роздивилися, я, людина, приніс невелику Червону Квітку, яку ви, собаки, боїтеся.

Він жбурнув горщик на землю — і деякі з розпечених шматків вугілля впали на сухий мох, який яскраво спалахнув. Уся Рада злякано відскочила назад.

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ